CEREDIGION

Polisi Chwythu'r Chwiban

Awdur: Swyddog Monitro/ Swyddog Arweiniol Corfforaethol-Pobl a ThrefniadaethAdnoddau Dynol
Terfynol: 07/04/16
Cytunwyd gan yr Undebau Llafur 14/3/16
Cymeradwywyd gan y Cabinet: 17/05/16
Dyddiad a Gyhoeddwyd: 17/05/16
Diwygiwyd gan y Swyddog Monitro: 23/11/2017
Ail-ddiwygiwyd gan y Swyddog Monitro: 16/05/2018
Cymeradwywyd gan y Cabinet: 19/06/2018

Diwygiwyd 14/1114/02/232

Cymeradwywyd gan y Cabinet: x/x/20232

RHAGYMADRODD

Yn aml, y cyflogeion fydd y bobl gyntaf i sylweddoli y gall fod rhywbeth difrifol o'i le ar y ffordd y mae gweithgareddau'r Cyngor yn cael eu cyflawni. Serch hynny, mae'n bosibl na fyddant yn gallu mynegi'u pryderon oherwydd, o wneud hynny, byddant yn teimlo eu bod yn anffyddlon i'w cydweithwyr neu i'r Cyngor. O ddweud eu dweud, gall fod ofn arnynt y bydd rhywun yn aflonyddu arnynt neu'n eu trin yn annheg. Mewn sefyllfaoedd o'r fath, gall fod yn haws iddynt anwybyddu'u pryderon, yn hytrach na rhoi gwybod i rywun am yr hyn all fod yn ddim mwy na chamymddygiad amheus.

Formatted: Welsh

Rydym wedi ymrwymo i gyflawni ein busnes yn onest a chydag uniondeb, ac rydym yn disgwyl i'r holl staff arddel safonau uchel. Serch hynny, mae perygl y gall rhywbeth fynd o'i le mewn unrhyw sefydliad o bryd i'w gilydd, neu berygl y gall ymddygiad anghyfreithlon neu anfoesegol fod yn digwydd yno'n ddiarwybod. Mae'n hanfodol meithrin diwylliant agored ac atebol i atal sefyllfaoedd o'r fath rhag codi neu i fynd i'r afael â nhw pan fyddant yn codi.

Formatted: Welsh

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i'r safonau uchaf posibl o ran uniondeb, atebolrwydd a bod yn agored. Yn unol â'r ymrwymiad hwnnw, rydym yn annog cyflogeion ac eraill a chanddynt bryderon difrifol am unrhyw agwedd ar waith y Cyngor i gysylltu â ni ac i leisio'r pryderon hynny. Rydym yn sylweddoli y bydd yn rhaid trin a thrafod rhai achosion yn gyfrinachol. Mae'r ddogfen bolisi hon yn egluro bod modd i'r staff wneud hynny heb ofni y bydd rhywun yn dial arnynt.

Formatted: Welsh

NOD A CHWMPAS Y POLISI HWN

Formatted: French (France)

Nod y polisi hwn yw:

Formatted: French (France)

- eich annog i roi gwybod cyn gynted â phosibl os ydych yn amau achos o ddrwgweithredu gan wybod y byddwn yn ymdrin â'ch pryderon o ddifrif ac yn ymchwilio iddynt fel y bo'n briodol, a chan wybod y byddwn yn parchu eich cyfrinachedd.

Formatted: French (France)

- darparu canllawiau a dulliau i sicrhau bod modd i chi fynegi pryderon a chael adborth am unrhyw gamau a gymerwyd

Formatted: French (France)

- caniatáu i chi gymryd camau pellach i ymdrin â'r mater os nad ydych yn fodlon ag ymateb y Cyngor

Formatted: French (France)

- rhoi sicrwydd i chi y dylai fod modd i chi fynegi pryderon dilys heb ofni y bydd rhywun yn dial arnoch neu'n eich trin yn annheg oherwydd i chi chwythu'r chwiban, hyd yn oed os daw i'r amlwg eu bod wedi camgymryd

Formatted: French (France)

Mae gweithdrefnau ar waith i alluogi chi i wneud cwyn sy'n gysylltiedig â'ch cyflogaeth neu'ch contract cyflogaeth. Bwriedir i'r polisi chwythu'r chwiban hwn drin a thrafod pryderon sydd tu hwnt i gwmpas gweithdrefnau eraill.

Formatted: Welsh

Nid yw'r polisi hwn yn rhan o gontract cyflogaeth unrhyw gyflogai a gellir ei ddiwygio ar unrhyw adeg.

Formatted: Welsh

I BWY Y MAE'R POLISI HWN YN BERTHNASOL?

Mae'r polisi hwn yn berthnasol i bob unigolyn sy'n gweithio ar bob lefel yn y Cyngor, gan gynnwys uwch reolwyr, swyddogion, cyfarwyddwyr, cyflogeion, ymgynghorwyr, contractwyr, hyfforddeion, gweithwyr cartref, gweithwyr rhan-amser, gweithwyr tymor penodol, gweithwyr dros dro a gweithwyr asiantaeth, yn ogystal â gwirfoddolwyr. (Cyfeirir atynt ar y cyd fel **staff** yn y polisi hwn.)

BETH YW CHWYTHU'R CHWIBAN?

Datgelu gwybodaeth sy'n ymwneud â drwgweithredu amheus neu beryglon yn y gwaith yw **chwythu'r chwiban**. Gall gynnwys:

(a) gweithgarwch troseddol;

(b) camweinyddu cyfiawnder;

(c) perygl iechyd a diogelwch;

(d) niwed i'r amgylchedd;

(e) methu â chydymffurfio â rhwymedigaeth gyfreithiol neu broffesiynol neu ofynion rheoleiddiol;

(f) llwgrwobrwyo;

(g) twyll neu gamreolaeth sy'n ymwneud ag arian / caffael;

(h) esgeulustod;

(i) torri polisïau a gweithdrefnau mewnol;

(j) ymddygiad sy'n debygol o niweidio ein henw da;

(k) datgelu gwybodaeth gyfrinachol heb ganiatâd;

(l) ymddygiad amhriodol;

(m) ymddygiad a gweithredoedd sy'n syrthio islaw safonau neu arferion sydd wedi ennill eu plwyf

(n) gweithredoedd sy'n mynd yn groes i reolau sefydlog neu bolisïau'r Cyngor;

(o) caethwasiaeth/masnachu pobl

(p) p~~P~~ryderon diogelu

(q~~p~~) celu unrhyw un o'r materion uchod yn fwriadol.

Dywedir bod unigolyn sy'n mynegi pryder dilys am unrhyw un o'r materion uchod yn **chwythwr chwiban**. Os oes gennych chi bryderon dilys sy'n ymwneud â drwgweithredu amheus neu berygl sy'n effeithio ar unrhyw un o'n gweithgareddau (**pryder chwythu'r chwiban**), dylech roi gwybod am y pryderon hynny o dan y polisi hwn.

Ni ddylech ddefnyddio'r polisi hwn ar gyfer cwynion sy'n ymwneud â'ch sefyllfa bersonol, fel y ffordd y cawsoch eich trin yn y gwaith. Mewn achosion o'r fath, dylech ddefnyddio'r Drefn Gwyno neu'r Polisi Bwlio ac Aflonyddu yn y Gwaith.

Mae'r Comisiynydd Pwerau Ymchwilio wedi dweud:
lle bo'n briodol, dylid ystyried y polisi hwn yn gyntaf wrth

- godi pryder mewn perthynas â defnydd yr Awdurdod o bwerau ymchwilio, ac
- unrhyw ddatgeliadau ynghylch unrhyw faterion sy'n dod o fewn arolygiaeth Swyddfa'r Comisiynydd Pwerau Ymchwilio.

LLWGRWOBRWYO

Mae atal llwgrwobrwyo wedi'i gynnwys mewn polisi a gweithdrefnau ar wahân.

Mae'n ofynnol i bob cyflogai roi gwybod pan fyddant yn amau bod pobl neu gwmnïau yn cynnig neu'n derbyn llwgrwobrau. Gall awdurdod lleol gael ei erlyn os yw cyflogai, asiant neu rywun â chysylltiad yn llwgrwobrwyo unigolyn arall, gyda'r bwriad o sicrhau mantais i'r awdurdod. Mae llygredd, yn ddi-os, yn arwain at golled ariannol sylweddol o ran y pwrs cyhoeddus ac mae unigolion llwgr yn medru treiddio i unrhyw lefel o'r sefydliad heb fod neb yn sylwi arnynt.

Os nad ydych chi'n siŵr a yw rhywbeth yn dod o fewn cwmpas y polisi hwn, dylech ofyn am gyngor gan y Swyddog Monitro (Swyddog Arweiniol Corfforaethol y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu). Mae manylion cyswllt y Swyddog Monitro i'w gweld ar dudalen 6 y polisi hwn.

Diogelu

Efallai rhoddir gwybod am bryderon diogelu i ddechrau fel pryderon chwythu'r chwiban. Fodd bynnag, mewn amgylchiadau priodol, ceir cyfeirio'r rhain at weithdrefn Diogelu neu Strategaeth Pryderon Proffesiynol y Cyngor.

Cynghorir gweithwyr i gyfeirio at y 'Polisi a Chanllawiau ar gyfer Diogelu Plant ac Oedolion mewn Perygl' i gael mwy o wybodaeth am roi gwybod am bryderon diogelu.

ATAL CAETHWASIAETH

Mae atal caethwasiaeth wedi'i gynnwys mewn polisi a gweithdrefnau ar wahân.

RHAGOFALON

Rhaid i staff sy'n delio â chwynion chwythu'r chwiban barchu cyfrinachedd y broses. Nid oes angen i'r gair 'Cyfrinachol' a/neu'r geiriau 'Chwythu'r Chwiban' ymddangos ar y dogfennau sy'n dod i law er mwyn iddynt gael eu trin felly. Ni ddylid datgelu dogfennau sy'n ymwneud â chwynion oni bai bod y Swyddog Monitro yn rhoi caniatâd cyn hynny.

Deddf Datgelu Er Lles y Cyhoedd 1998

Daeth y Ddeddf uchod i rym ar Orffennaf 2^{il} 1999 ac mae'n eich diogelu rhag i chi gael eich diswyddo'n annheg neu'ch trin yn annheg oherwydd i chi roi gwybod am ddrwgweithredu yn y gweithle. Fe'i ~~Yn ddiweddar, cafodd ei~~ diwygiwyd~~o~~ gan Ddeddf Menter a Diwygio Rheoleiddio 2013.

Aflonyddu neu Erledigaeth

Mae'r Cyngor yn sylweddoli y gall fod yn anodd i unigolion benderfynu rhoi gwybod am eu pryderon, nid lleiaf oherwydd y gall yr unigolion hynny ofni y bydd y rheini sy'n drwgweithredu'n dial arnynt. Ni fydd y Cyngor yn goddef unrhyw aflonyddu nac erledigaeth a bydd yn mynd ati i ddiogelu unrhyw unigolion sy'n mynegi pryderon.

CYFRINACHEDD

Rydym yn mawr obeithio y bydd aelodau staff yn teimlo bod modd iddynt fynegi'u pryderon yn agored o dan y polisi hwn. Serch hynny, os hoffech fynegi'ch pryderon yn gyfrinachol, byddwn yn gwneud ein gorau glas i sicrhau na ddaw neb i wybod pwy ydych chi. Os bydd angen i unrhyw un sy'n ymchwilio i'r mater wybod pwy ydych chi, byddwn yn trafod hyn gyda chi.

Cofiwch y gall y broses ymchwilio ddatgelu o ble mae'r wybodaeth wedi dod a gall fod angen i chi wneud datganiad fel rhan o'r dystiolaeth. Os oes angen datgelu pwy ydych chi, bydd y Cyngor yn trefnu i'ch cefnogi drwy gydol y broses.

Efallai y bydd amgylchiadau lle gall gwybodaeth a ddatgelir yn ymwneud â materion diogelu gael ei throsglwyddo i Swyddogion priodol (ee Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol) neu awdurdodau rheoleiddio.

Honiadau dienw

O dan y polisi hwn, anogir y staff i wneud honiadau ar goedd. Mae pryderon a fynegir yn ddienw yn llawer llai grymus, ond bydd Swyddog Monitro'r Cyngor (Swyddog Arweiniol Corfforaethol y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu) yn ystyried honiadau dienw.

Gall fod yn anoddach neu'n amhosibl ymchwilio'n briodol iddynt os nad oes modd i ni gael mwy o wybodaeth gennych. Mae hefyd yn anoddach pennu a yw'r honiadau'n gredadwy.

Os yw'r sawl sy'n chwythu'r chwiban yn pryderu y bydd rhywun yn dial arno os daw i wybod pwy sydd wedi chwythu'r chwiban, dylai siarad â'r Swyddog Monitro neu un o'r swyddogion cyswllt eraill a restrir isod. Bydd modd cymryd camau i sicrhau na ddaw neb i wybod pwy ydych chi.

~~Os oes gennych unrhyw amheuon, gallwch ofyn am gyngor gan yr elusen chwythu'r chwiban annibynnol, Public Concern at Work. Mae ganddi linell gymorth gyfrinachol. Dyma fanylion cyswllt yr elusen:~~

~~CAN Mezzanine~~
~~7 - 14 Great Dover Street~~
~~Llundain SE1 4YR~~

~~**Ffôn**~~
~~Llinell Gymorth Chwythu'r Chwiban: 020 7404 6609~~
~~Ymholiadau Cyffredinol: 020 3117 2520~~

~~**Ffacs**~~
~~020 7403 8823~~

~~**E-bost**~~
~~Llinell Gymorth y Deyrnas Unedig: whistle@pcaw.org.uk~~
~~Ymholiadau'r Cyfryngau: press@pcaw.org.uk~~
~~Gwasanaethau'r Deyrnas Unedig: services@pcaw.org.uk~~

Swyddog Monitro

Pan fydd y Swyddog Monitro'n ystyried yr honiad, bydd yn rhoi sylw i'r materion a ganlyn:

- pa mor ddifrifol yw'r materion a godwyd;
- pa mor gredadwy yw'r pryderon;
- pa mor debygol yw hi y bydd modd cadarnhau'r honiad o ffynonellau y gellir eu priodoli.

Os bydd y Swyddog Monitro (Swyddog Arweiniol Corfforaethol y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu) yn penderfynu peidio â mynd i'r afael â honiad dienw, bydd yn cofnodi'r rheswm dros ei benderfyniad.

SUT I FYNEGI PRYDER

- ~~Yn gyntaf, d~~Dylech roi gwybod, fel arfer, i'ch rheolwr llinell uniongyrchol, neu'i reolwr ef, am eich pryderon. Gall fod modd iddynt gytuno ar ffordd o ddatrys eich pryderon yn gyflym ac yn effeithiol. Fodd bynnag, bydd hyn yn dibynnu ar ba mor ddifrifol a sensitif yw'r materion o dan sylw a phwy y tybir eu bod yn rhan o'r camymddygiad.

Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh

- Os nad ydych am roi gwybod i'ch rheolwr llinell, neu'i reolwr, am eich pryderon, neu os yw'r mater yn fwy difrifol, fe'ch anogir i gysylltu â Swyddog Monitro'r Cyngor.

Formatted: Welsh

- Fel arall, os ydych yn pryderu am amhriodoldeb ariannol, gallech roi gwybod i'r ~~(~~Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael~~)~~ neu'r Prif Archwilydd Mewnol (Rheolwr Corfforaethol-Archwilio Mewnol) am eich pryderon.

Formatted: Welsh

- Dylech nodi cefndir a hanes y pryderon, gan roi enwau, dyddiadau a lleoliadau lle bo modd, a dylech egluro pam eich bod yn pryderu'n benodol am y sefyllfa hon.

Formatted: Welsh

- Os nad ydych yn teimlo bod modd i chi gofnodi'ch pryderon yn ysgrifenedig, gallwch ffonio'r swyddog priodol neu drefnu i gwrdd ag ef.

Formatted: Welsh

- Po gynharaf y byddwch yn mynegi'ch pryderon, po hawsaf y bydd i weithredu.

Formatted: Welsh

- Ceir~~Dylech~~ rhoi gwybod yn uniongyrchol i'r Swyddog Monitro am unrhyw gŵyn ddifrifol, sef honiad o gamymddygiad neu amhriodoldeb ariannol.

- Gallwch gael cyngor ac arweiniad ynghylch sut i fynd i'r afael â materion sy'n peri pryder oddi wrth:

Y Swyddog Monitro (Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu)	Swyddog Adran 151/~~(~~Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael) ~~Swyddog Adran 151~~	Prif Archwilydd Mewnol, (Rheolwr Corfforaethol-Archwilio Mewnol)	Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Pobl a Threfniadaeth
Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron, Ceredigion, SA46 0PA.	Canolfan Rheidol Rhodfa Padarn, Llanbadarn Fawr, Aberystwyth, Ceredigion, SY23 3UE	Canolfan Rheidol, Rhodfa Padarn, Llanbadarn Fawr, Aberystwyth, Ceredigion, SY23 3UE	Canolfan Rheidol, Rhodfa Padarn, Llanbadarn Fawr Aberystwyth, Ceredigion, SY23 3UE
Rhif Ffôn (01545) 572120	Rhif Ffôn (01970 633121~~10~~)	Rhif Ffôn (01970) 633323~~0~~	Rhif Ffôn (01545) 572019~~1~~

Os oes angen cyfarfod, bydd hwn yn cael ei~~Byddwn yn t~~drefnu ~~cyfarfod gyda chi~~ cyn gynted â phosib i drafod eich pryder. Gall cyfarfod fod wyneb yn wyneb neu o bell.

Formatted: Welsh

Gallwch ddod â chydweithiwr neu gynrychiolydd undeb gyda chi i unrhyw gyfarfod a gynhelir o dan y polisi hwn. Rhaid i'r sawl sy'n dod gyda chi i unrhyw gyfarfod barchu cyfrinachedd y wybodaeth a ddatgelwyd gennych ac unrhyw ymchwiliad sy'n deillio ohono.

Formatted: Welsh

Byddwn yn ysgrifennu crynodeb o'ch pryderon ac yn rhoi copi i chi ar ôl y cyfarfod.

Byddwn hefyd yn ceisio rhoi syniad i chi o'r ffordd y bwriedir ymdrin â'r mater.

DATGELU GWYBODAETH TU ALLAN I'R CYNGOR

Bwriedir i'r polisi hwn ddarparu dull mewnol o roi gwybod am achosion o ddrwgweithredu yn y gweithle, ymchwilio iddynt a'u datrys. Gan mwyaf, ni ddylai fod angen i chi roi gwybod i unrhyw un tu allan i'r Cyngor.

Mewn rhai sefyllfaoedd, mae'r gyfraith yn cydnabod y gall fod yn briodol i chi roi gwybod i gorff allanol, fel rheoleiddiwr, am eich pryderon. Fe'ch anogir yn gryf i ofyn am gyngor cyn rhoi gwybod i unrhyw un tu allan i'r Cyngor am eich pryderon.
Os oes gennych unrhyw amheuaeth, gallwch ofyn am gyngor gan y~~Mae gan y~~r elusen chwythu'r chwiban annibynnol, Protect (Public Concern at Work gynt), sy'n gweithredu llinell gymorth gyfrinachol. Mae gan~~ddi hefyd~~ Protect restr o reoleiddwyr penodedig y gellir rhoi gwybod iddynt am fathau penodol o bryderon.

Eu manylion cyswllt yw:

The Green House
244-254 Cambridge Heath Road
Llundain E2 9DA

~~Ymholiadau cyffredinol~~Ffôn: 020 3117 2520
Ffurflen gysylltu:

https://protect-advice.org.uk/contact-protect-advice-line

~~**E-bost**~~
~~Llinell gymorth y DU: whistle@pcaw.org.uk~~
Ymholiadau gan y cyfryngau: ~~press@pcaw.org.uk~~press@protect-advice.org.uk
~~Gwasanaethau'r DU: services@pcaw.org.uk~~

Personau a chyrff penodedig
Mae rhestr o bersonau a chyrff penodedig ar gael yn:
https://www.gov.uk/government/publications/blowing-the-whistle-list-of-prescribed-people-and-bodies--2/whistleblowing-list-of-prescribed-people-and-bodies
~~https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/496899/BIS -16-79-blowing-the-whistle-to-a-prescribed-person.pdf~~

Os yw'r materion yn ymwneud ag awdurdodau lleol yng Nghymru, gan gynnwys cynnal busnes cyhoeddus yn briodol; gwerth am arian, twyll a llygredd o fewn cyrff cyhoeddus yng Nghymru, y cyswllt perthnasol yw Archwilydd Cyffredinol Cymru:
Bydd yr Archwilydd Cyffredinol yn ystyried, ond nid oes rheidrwydd arno i ymchwilio, i bob datgeliad a gaiff.

~~Y cyswllt perthnasol yw Archwilydd Cyffredinol Cymru yn:~~

Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: French (France)
Formatted: French (France)
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: German (Germany)
Formatted: Font: Bold

Archwilydd Cyffredinol Cymru **(Archwilio Cymru):**
Swyddog PIDA
Archwilydd Cyffredinol Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ
Ffôn: ~~01244 525980~~029 20 320 522
E-bost: chwythu'r-chwiban@archwilio.cymru~~wao.gov.uk~~

Gwefan: www.audit.wales/cy/chwythur-chwiban
~~www.wao.gov.uk/whistleblowers-hotline~~

Mae mwy o wybodaeth ar gael yn:

Safecall:
(Llinell Gymorth Chwythu'r Chwiban)
(Darparwr Gwasanaeth Chwythu'r Chwiban Byd-eang)

Safecall Llundain
8fed Llawr
100 Bishopsgate
Llundain
EC2N 4AG

Safecall Sunderland
RTC Loftus house
Colima avenue
Sunderland
SR5 3XB
0191 516 7720

~~Hefyd~~Gwefan Llywodraeth y DU~~:~~
www.gov.uk/whistleblowing

Fel rheol, mae pryderon chwythu'r chwiban yn ymwneud ag ymddygiad ein staff, ond weithiau gallant fod yn gysylltiedig â gweithredoedd trydydd parti, fel cyflenwr, contractwr, ymgynghorwr neu ddarparwr gwasanaeth. Mewn rhai sefyllfaoedd, bydd y gyfraith yn eich diogelu os byddwch yn codi'r mater gyda'r trydydd parti'n uniongyrchol. Serch hynny, fe'ch anogir i fynegi pryderon o'r fath yn fewnol i gychwyn. Dylech gysylltu â'ch rheolwr llinell neu un o'r unigolion eraill a enwir uchod i gael cyngor.

SUT Y BYDD Y CYNGOR YN YMATEB

- Bydd y camau a gymerir gan y Cyngor yn dibynnu ar natur y pryder. Yn gyffredinol, gall y Cyngor gymryd y camau a ganlyn:

Formatted: Welsh
Formatted: German (Germany)
Field Code Changed
Field Code Changed
Formatted: German (Germany)
Formatted: German (Germany)
Formatted: German (Germany)
Formatted: Word underline, German (Germany)
Formatted: German (Germany)
Field Code Changed
Formatted: Welsh
Formatted: French (France)
Formatted: French (France)

- o gall y Swyddog Monitro (Swyddog Arweiniol Corfforaethol y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu), yr uwch reolwyr, y gwasanaeth archwilio mewnol neu'r tîm ymchwilio a gwrth-dwyll ymchwilio i'r pryder, drwy'r broses ddisgyblu neu ymchwiliad allanol.
- o gellir cyfeirio'r mater i'w ystyried gan Bwyllgor Llywodraethu ac Aarchwilio'r Cyngor
- o gellir cyfeirio'r mater i'w ystyried gan Bwyllgor Moeseg a Safonau'r Cyngor
- o gellir cyfeirio'r mater at yr Heddlu
- o gellir cyfeirio'r mater at Swyddfa Archwilio Cymru neu Archwilwyr aAllanol eraill a benodir
- o gellir cyfeirio'r mater at Archwilio Cymru, AGC, Estyn neu reoleiddiwr arall
- o gall y pryder fod yn destun ymchwiliad annibynnol

- I ddiogelu unigolion a'r Cyngor, gwneir ymholiadau cychwynnol i benderfynu a yw'n briodol ymchwilio i'r mater ac, os felly, sut y dylid ymchwilio iddo. Fel arfer, caiff pryderon neu honiadau sy'n berthnasol i weithdrefnau penodol (er enghraifft, materion amddiffyn plant neu faterion gwahaniaethu) eu cyfeirio i'w hystyried o dan y gweithdrefnau hynny.

- Pan fyddwch wedi mynegi pryderon, byddwn yn cyflawni asesiad cychwynnol i bennu hyd a lled unrhyw ymchwiliad. Byddwn yn rhoi gwybod i chi am ganlyniad ein hasesiad. Gall fod gofyn i chi ddod i gyfarfodydd ychwanegol i roi mwy o wybodaeth.

- Mewn rhai achosion, gallem benodi ymchwilydd neu dîm o ymchwilwyr, gan gynnwys staff a chanddynt brofiad perthnasol o gyflawni ymchwiliadau neu wybodaeth arbenigol am y testun. Gall yr ymchwilydd/ymchwilwyr argymell newidiadau i'n galluogi i leihau'r risg o ddrwgweithredu yn y dyfodol.

- Dylai staff sy'n derbyn cwynion yn uniongyrchol gyfeirio'r cwynion hynny at y Swyddog Monitro a / neu'r Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael, y Prif Archwilydd Mewnol a/neu'r Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Pobl a Threfniadaeth.

- Mae'n well codi unrhyw bryderon yn ysgrifenedig gan, yn ddelfrydol, nodi'r gair 'Cyfrinachol' a/neu'r geiriau 'Chwythu'r Chwiban' arnynt.

- Rhaid i'r staff sy'n rhan o'r broses ystyried a oes unrhyw wrthdaro buddiannau yn codi. Os oes unrhyw amheuaeth, rhaid gofyn am gyngor oddi wrth y Swyddog Monitro.

- Gellir datrys rhai pryderon drwy gytuno ar gamau gweithredu, heb fod angen cynnal ymchwiliad.

- Ar ôl i chi fynegi'ch pryderon, byddwch yn cael:

1) Cyn pen 10 diwrnod gwaith, cydnabyddiaeth gan y Swyddog Monitro eich bod wedi codi'r mater.

Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh
Formatted: Welsh